

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50

L' ASPIRACIÓ D' ESPANYA

Batre 'ls de totes maneras
ab fúria y tenacitat.

Com á fieras s' han portat,
donchs tractarlos com á fieras

¿QUE FEM?

ESPRÉS del entusiasme qu' en moltes personas va produuir lo nombrament del heroe de Sagunto pel mando superior del exèrcit de Africa va venir lodescencant. Aquest s'acentia de dia en dia. Avuy tothom pregunta: — ¿Y donchs, qu' fem?

D. Arseni va assombrar a tothom ab la séva actitat. Com si no tingüés necessitat de menjar, ni de dormir, va trasladarse de Barcelona a Madrid de una tirada. Arriba, accepta'l nombrament, y cap a Málaga de un'altra tirada. Allí, després de assistir a un Te-Deum, lo temps se li feya curt per embarcarse, de manera que aprofità la primera ocasió per trasladarse a Melilla.

Aquesta odissea, que prometia grans é inmediatas empresas bélicas, podria titularse «De Barcelona al Riff, en menos de cinc días.» Y al recordar las lentituds desesperadoras, las vacilacions incomprendibles que s' havian observat fins a les horas, tot cor patriota s' obría a la esperansa. — Ara anirém bé — deya tothom — ara a lo menos faré un alguna cosa. L' activitat, en aquests cassos, es una de las condicions més necessaries.

**

¡Quanta ilusió!

Aquells que creyan que lo que importava avants que tot era deixar en lo lloch degut la brillanfés y el prestigi de las armas espanyolas han sufert un terrible desencant.

Desde qu' en Martínez Campos es a Melilla, ls Maüssers espanyols no han tirat més que quatre tiros, y no contra ls moros sino contra un desventurat presidiari, culpable de haver tallat las orellas a un súbdit de Muley Hassán.

Es aquesta l' única operació blica que s' ha realitzat fins ara.

En cambi, de conferencias y entrevistas no n' vulgan més. Lo general en jefe ha conferiat no se quançat vegadas ab Muley Araaf y ab lo Bajá del camp. — ¿Qué han dit? — ¿Qué han tractat? — ¿Qué han convingut? — Vaginthal a saber!

L' heroe de Sagunto resulta ser una especialitat per aquesta classe de operacions. Recordant las feitas del hostal de la Corda y del Zanjón, se ns ve a la punta de la llengua la frasse aquella que profereix a cada instant lo personatje de una aplaudida comedia catalana:

— Coneix lo sistema.

**

Si, coneixem lo sistema.

Será un sistema bo, útil, acomodat a las exigencies de una societat decadent com es la nostra; estalviará, si vostés voleu, la sanch del soldat; pero no es aquest certament el que creyam que hagués d' emplearse ab las kabillas del Riff, que tants ultratges han inferit a l' honra de la nació, que tanta sanch han derramat, mentres han pogut atacarnos en la proporció de 30 per cada un dels nostres.

No es aquest tampoch el sistema que ns ha de posar en bon lloch davant del mon civilisat.

Ni'l poble més positivista del mon, qu' es lo poble anglés, passaria per un sistema que té molt de humillant, y en lo fondo res enterament de práctich ni de positiu.

— ¿Qué vol dir això de tornar a plantejar la qüestió en la mateixa forma en que s' trobava avants del dos de Octubre, es a dir: reduhirlo únicament a fer efectiu lo dret que té Espanya a construir lo fort de Sidi-Aguariaix? — ¿Qué per ventura, desde aquella fetxa de la primera agressió no ha passat res enterament? — Construim lo fort! — Y ab això sols s' ha de donar Espanya per pagada y satisfeta?

Si l' problema en un principi s' reduuria simplement a la construcció de aquest fort, avuy té major alcans, y a ningú s' excusa la necessitat ineludible en que ns trobém de infligir terrible càstich contra ls que injustament varen agredirnos y de demanar una indemnisió proporcionada als gastos quantiosos que portém fets fins ara.

La sanch demana sanch: y per obtenir una brillant victoria hem enviat la flor y nata dels nostres soldats a las platjas africanas, sense reparar en sacrifici de cap mena.

**

Pero, segons sembla, l' heroe de Sagunto, ha anat a l' África, no a fer la guerra, sino a obtenir la pau sense lluitar, la pau a tota costa.

Los rifeños, que quan lo desventurat Margallo ab escassíssimas forças tractà de cumplir las ordres del govern, posantse a construir lo fort, se ns tiraren a sobre, porque eram débils, avuy que som forts, avuy que podriam batrelos y esmolarlos ens dispensan l' obsequi de deixàrnos el construir sense inquietarnos.

Lo bajá del camp, vetlla de nit las obras que ls espanyols fem de dia, desde la tenda de campanya que li hem proporcionat nosaltres mateixos perque no s' costipi, y apurant fortes tassas de café del que nosaltres li regalém perque no s' adormi.

— Hermós espectacle, que no sabém fins a quin punt bastarà a satisfet las aspiracions y l' amor propi de una nació que podrá ser tan desgraciada com vulgan; pero que sempre ha sigut tinguda per alta i orgullosa de la séva honra!

**

Nosaltres no ns posém en lo lloch del heroe de Sagunto, que podrá estar tan satisfet com vulgi del resultat de la séva campanya. Dificilment podrán may avenirse l' nostre temperament y l' seu que dona probas de ser tan acomodatici.

Pero darrera d' ell hi ha 24,000 homes que s' frisan per batallar. Ab aquests 24,000 homes hi ha un luxo de 30 generals que no crech que hajan sigut enviats al Africa per veure senzillament com se construeix un fort. Y posantnos nosaltres en lo lloch d' ells, sentim lo rubor pujarnos a las galtas.

Avants del dos de octubre volíam fer ab quatre soldats y un cabio lo què avuy aném a realizar ab un formidable exèrcit.

— No están pintats ab això sols la imprevisió y l' desgabell de qu' es víctima aquesta nació desventurada?

**

— ¿Qué fem?

Poble espanyol: peguntatho, medita y obra.

Ja que la feyna no volen que la tingüem a Melilla, está bé: tingüemla aquí.

P. K.

ON molts los periódichs extrangers que s' estan riend d' Espanya al veure que per 24,000 homes que tenim a Melilla, ha guém enviat allí la fríolera de trenta generals.

Ab tal motiu algú d' ells se permet compararnos ab las nacions de Sud-América.

Y ab tot pot demostrarre que la comparació es inexacta. La majoria dels generals americanos son honoraris; en cambi aquí cobran del pressupost, y quan van a operacions percibeixen ademés lo plus de campanya.

Siga fort, siga fortin, siga un simple reducto lo que al últim construim en l' altura de Sidi-Aguariaix, si ls moros, per la séva part, aisan allà a la vora una paret ben alta, deixemlos fer, no ns hi oposém per res del mon.

L' alta paret qu' edifiquin, sempre servirà per una cosa: per evitar que ls rifeños vegin com als nostres soldats els cau la cara de vergonya.

Desde Filipinas, lo general Blanco ha escrit una carta a un seu amic, general també, expressantli ab tota franquesa la séva opinió respecte al conflicte de Melilla.

Lo general Blanco creu qu' es necessari obrar ab tota energia y sense contemplacions.

No sembla sino que desde Filipinas se senti l' aspiració d' Espanya tant poderosa es ella!

En cambi, ls qu' estan arrapats al seu cos, xuclantli la sanch, ni percibeixin las sévases palpitacions...

Las empresas dels principals ferro-carrils espanyols, que per tenir la séva residencia al extranger, se veuen obligadas a pagar en franchs los seus cupons, veient que ls cambis estan tan elevats han acudit al govern, demandantli quart y ajuda.

Una de las concessions que solicitan es que se ls hi deixi pujar las tarifas.

Y Espanya que vaja dihent: — Peléulo al pobre Peret!

**

Nosaltres tenim pels capitals extrangers tot lo respecte que s' mereixen.

Pero ns sembla que ls que tantas vegadas han estat a las madurases, bén poden ara estar a las duras, considerant que tots los negocis estan subjectes a la llei de las ganancies y las pérduas.

Y per gran que siga l' respecte que ns mereixen los capitals extrangers, major encare es l' atenció que ns inspiran los interessos espanyols.

Desgraciadament, los ministres de la monarquia no pensan de igual manera, y ja veurán com ara, ab

motiu de aquesta qüestió ns ensabonan, perque las empresas extrangeras ens afaytin.

Ha sortit l' ALMANACH DE LA ESQUELLA DE LA TORRATXA pera l' any 1894, alcansant lo gran èxit de costum. 140 firmas dels primers escriptors de Catalunya y més de 300 grabats deguts a més de 90 artistas fan de l' Almanach un àlbum preciós, únic en son gènere.

Advertim als nostres lectors que no l' hajan adquirit encare, que n' quedan sols poquissims exemplars, no podentse fer segona edició.

Pel cas de que s' arregli la qüestió del moro fins aquí no s' ha parlat encare de la importancia de la indemnisió que s' ha de pagar a Espanya.

Se diu que Muley Hassán no té diners, y si això es cert podria ferseli una proposició.

Cobrar la meytat de lo que ha de dar, en terras, ampliant la possessió de Melilla, y l' resto en armas, arrebatadas per ell als salvatges del Riff.

Seria aquesta una solució que asseguraria la tranquilitat d' Espanya y del Marroc.

«Ens hem de abstener — diuen los monàrquichs — de fer la guerra al moro perque això podria provocar una conflagració europea. — Y qué faria Espanya tota sola?»

— Tota sola! Espanya de sola no ho estaria mai. Los seus interessos al Marroc coincideixen ab los interessos de França, y la República francesa es prou poderosa per....

Però ls monàrquichs, al sentir parlar de República francesa s' quedan fent ganyotas. No comprenen que una monarquia puga lligar ab una República.

**

Donguiathi las voltas que vulgan.

Aquesta y no altra es lo que ls castellans ne diuen la madre del cordero.

No podém tornar per l' honra nacional ultratjada, perque qualsevol pas que donguem en aquest sentit ens porta a la aliança ab la República francesa.

Y primer son los interessos monàrquichs que las aspiracions nacionals.

Lo meeting de Bilbao contra ls tractats de Alemania é Italia concertats pel funest Moret, promet ser un acte imponent. La representació de la industria, no ja sols de Catalunya, sino de totes las regions espanyolas està resolta a protestar ab energia contra ls desacertats intents de un ministeri extrangerisat, incapàs de comprender fins la enormitat dels disbarats que realisa.

Es ja qüestió de que tot lo pais s' aixe qui com un sol home contra la torpesa, la vanitat y l' inèpcia retribuidas ab sou de ministre.

Fà poch ha vist la llum en la Gaceta un real decret nombrant a D. Joseph Sagasta conceller de agricultura, destinat a la secció de calamitats.

No podrá dirse al menos que la familia Sagasta no conegui la secció que li correspon.

La setmana pròxima publicarem lo número extraordinari corresponent al mes de desembre. Tenim treballs literaris y artístichs destinats a dit número, que no duptém han de cridar l' atenció de nostres numerosos lectors.

CARTAS DE FORA. — No hi ha res més terrible que l' odi dels ensotanats. Y succeeix que aixis com acostuma a dirse que llops ab llops no s' mosseguen, molts vegades ensotanats ab ensotanats se destrossan. Victima de un tal mossen Zoilo, rector de la Espluga de Francolí es un tal mossen Eudalt capellà de la mateira villa, que s' troba sense casi poder traballar del seu ofici, perque l' altre no ho consent. Aixis, per exemple, dies enrera un forner que havia d' enterrar un nen que se li havia mort, demanà que mossen Eudalt figura en l' enterrament y el forner no ho consentí de cap manera. — Està be digué l' forner — Flavors que no vinga la comunitat. Y aixis v' ferro. Los espluguins estan verdaderament escandalisats davant de aquesta tirria africana, que tant poch te que veure ab las màximes de la caritat evangèlica.

L' altre dia al carrer de Colón (carretera de les Corts) se verificava un enterrament y reunits en la casa mortuoria l' cotxe fúnebre y l' vicari, estava per arribar ab la comitiva, quan lo vicari digué: — Jo ja hisgit puntual: no puc esperarme mes, y per lo tant me'n vaig. Y tal dit tal fet. Per no esperar uns minuts va tocar pipa. Es inútil fer notar que l' enterrament en qüestió es dels que n' diuen per amor de Déu.

A las Cabanyas (Vilafranca) la guardia civil anà a fer un registre a casa de tres coneguts republicans, als quals los reactionaris de la comarca volen fer passar per anarquistas. En la de un d' ells regiraren tota la casa, inclusi las teules de la teulada: al cunillier destruïren totas las cunilleres, remanaren lo femer y a la quadra regiraren també ls fems, y veient que l' burro estava ajassat, pensarien qu' ell occultava lo qu' ells buscaven fentlo alsar; pero sense trobar res. Lo únic que se'n endugueren sigue un rifle de set tiros que l' amo de la casa tenia per la séva defensa. Lo registre s' practicà trobantse ell a Barcelona per assumptos de familia.

A LA SALUT DELS RIFFENYOS

RA guerrilla de la mort ha sigut disolta. 'Ls presidaris que la formavan han sigut destinats á presidi altra vegada menos un que l' han enviat al altre barri. En quant al intrepit capitá Ariza que manava la guerrilla se l' ha incorporat al exèrcit actiu, agregantlo al quartel general.

Hi havia qui creya que la tal guerrilla era necessaria: hi havia qui admirava l' intrepides y l' audacia de aquell grupat de valents disposats a jugarse la vida, cent voltes cada dia. ¡Error manifest! La tal guerrilla, dat que avuy no aném á la guerra, sino á la pau lograda á tota costa, hi era de més. Es necessari, avants que tot, tractar als riffenyos ab las degudas consideracions, y admesa aquesta norma de conducta, sobre la guerrilla, sobran las sevases hassenyas, sobran, en fi, aquelles sorpresas nocturnas, que netejaven lo camp espanyol d' escamots moros.

Avuy la neteja no's fá á tiros, ni á ganivetadas: la neteja avuy se fá ab un respalat ben fi. Sobre tot que 'ls riffenyos no puguen queixar-se!

**

Lo presidari Farreu per no haver sabut compendre l' nou sesgo que han pres las coses de Melilla, ha pagat ab la vida la seva ignorancia. Recordantse, sens dubte, del tracte que 'ls moros donan als espanyols que cauen á las sevases mans, recordantse dels cadavres que profanen y mutilan horrorosament, vā tallar las orellas á un moro de més antecedents, espia d' ofici, segons notícias, traidor al enemic y traidor á nosaltres.

—Per las orellas pecas: paga, donchs, ab las orellas! —vá dir l' individuo Farreu, al efectuar aquella operació quirúrgica.

Per brutal y salvatge que siga aquest acte, may ho es tant com los que 'ls riffenyos s' han permés ab los nostres presoners. Y no obstant, l' infelis presidari, subjecte á un consell de guerra sumarissim, vā ser condemnat á mort, executanlse la sentència á las pocas hores de dictada.

En Farreu, natural de Lleyda, ex-voluntari carlista havia sigut condemnat á cadena perpètua, per haver donat mort al arcalde de Alguayre, per motius electorals. Feya disset anys que purgava aquesta pena, havent observat sempre en lo penal una conducta irreprovable, y havent donat mostres també de un valor á tota prova á las ordres del capitá Ariza. Va morir ab gran serenitat. L' última paraula que proferí quan ja tenia 'ls Mausers apuntats á la nuca, sigué un crit de «Visca Espanya!»

Ja ho veuen: per la vida de un arcalde espanyol, cadena perpètua.

Per las orellas de un espia moro, quan en Ferréu tal volta s' figurava que per cada una li rebaixarian á lo menos un any de presidi, pena de mort.

Consequència: hém arribat á uns temps en que valen més las orellas de un espia riffeny, que la vida de un arcalde espanyol.

**

Pero s' diu que s' havia de donar un exemple. ¡Enhorabona! L' exemple s' ha donat; pero no tant als presidaris que de segur, á horas d'ara, veient lo pà què s' hi dona, s' felicitarán de que 'ls hajen pres las armas, com als mateixos riffenyos que van presenciar l' execució, sense moure's del seu camp.

Per ells se vā fer la festa.

Sens dubte perque puguen dir:

—Entre 'ls que Losaltres escabetxem y 'ls qu' ells fussen, prompte 'ns veurém lliures de los perros cristianos.

P. DEL O.

LOS MOROS D' AQUI

Vostés vagin distractament mirant per la part de mar, esperant bonas notícias sobre l' tinglado africà. Vajin preguntant la cara que fà Muley-Araaf y si monta un caball negre ó si monta un caball blanch. Vajin matant las estornas indagant si s' fà ó no s' fa lo castell que projectavam al cim de Sidi-Aguariaix. Vajin pensant ab Melilla, vajin guaytant cap allà y vajin llegint *los partes que ahora acaban de llegar*. Mentre vostés s' entretenen parlant de Muley-Hassan, de la tribu de Mazuza y la de Benisicar, á Madrid hi ha un' altra tribu que sense portar turbant ni tenir res de riffeny, sembla que se 'ns vol rifar. En Moret y 'ls seus consocis, aprofitant uns instants en que l' Espanya s' oïvida de lo que té á prop del nas per pensar no més ab Africa, las kabilas y l' sultán, han surgit a corre-cuya una espècie de tractat ab la graciosa Alemanya, que si arriba aná endavant

amenassa ser la ruina de la industria nacional.

Segons lo flamant projecte del ministre perfumat, Espanya dona á Alemanya ventajes en tots los rams, deixant entrà 'ls seus articles com qui diu casi de franch, y 'ls bons alemanys, en pago de tanta amabilitat, ens tancan de sas fronteras las portas ab pany y clau, y 'ns las plantan pels bigotis ab santa tranquilitat.

Si l' tractat realment s' aprova, Alemania 'ns buydará las nostras pobres butxacas xuclantnos fins l' últim ral, y Espanya no podrà en cambi treure d' ella ni un sol mark.

—¿Qué passará, en conseqüència? Que 'ls nostres obrers tindrán de plegar, vulgas no vulgas, per no poder soportar tan desigual competència, y Espanya s' convertirà en un dipòsit d' articles dels deixables de n' Bismarck.

—¿Qué m' hi diuhen? —¿Qué 'ls sembla? dels nostres homes d' Estat? Vostés vajin preocupantse ab los projectes y plans del senyor Martínez Campos; vajin aixordant l' espay demandant que s' renti prompte lo nostre honor ultraljat... !Veyám si al fi de la broma, quan ja 'ls moritos d' allá hajen rebut forsa llenya, ens trobarém estovats pels moritos madrilenyos, protectors dels alemanys!

C. GUMA.

CONFERENCIA NÚMERO 13,754

AMP de Melilla. Una tenda de campanya, arreglada com una casa de senyors.

Lo jefe moro s' aproxima á la tenda, fent las muecas y salamellas de reglament.

Lo jefe cristíá l' reb á la porta y li fa també una cortesia bastant graciosa.

Lo moro:
—¡Las benediccions d' Alá cayguen sobre teu com pluja menuda!

Lo cristíá:
—La Mare de Deu de Montserrat te favoreixi.... ¿Qué hi ha de nou?

—Ja 'm deus coneixer: soch lo germá de....
—Si, home: ets aquell moro que vè cada dia.

—¿Qué t' sab greu que vingui?

—A mi? ¡vols callar! ¡Hi estich jo tan acostumat á rebre gent importuna!....

—¡Gracias, cristíá! Ets molt amable. Pues jo venia per veure si arreglém aquest galimatias. Tinch facultats omnivales del meu germá, y vull enllestitro tot ben depressa.

—Pues digas als teus que arrihí velas, y aviat ens entendrem.

—¡Oh! Ja 'ls ho dich: lo que hi ha qu' ells no m' escoltan.

—Y donchs, si t' desobeheixen ¿per qué no 'ls castigas?

—Per qué?.... ¿No veus que jo soch sol y ells son una colla?

—Y las facultats que ton germá t' ha donat?

—Jo t' diré: ell va donarme facultats, pero va olvidar-se de donarme forsas.

—¿No tens soldats á las tevas ordres? Y aquella cavalleria que duyas l' altre tarda?

—No es méva: 'ls riffenyos me l' han deixada perque 'l meu prestigi no 'n valgui de menos.

—Bueno, ¿com vols engiponarho, donchs?

—Alá es gran y de vegades ens inspira pensaments tan grans com ell. Hi tingut una idea.

—Veyám.

—Jo seria de parer quedeixessentrar los moros dintre de la ciutat.

—¡Y ará! ¿Aquesta xavacanada t' ha inspirat Alá?

—Espérat, home, no t' precipitis. Los pobres riffenyos tenen grans provisiós d' ous y gallinas que no saben qué ferne, y si 'ls donavas permís per venir-hi á vendre, probablement s' enternirian y s' convencerian de que 'ls cristians sou, á pesar de tot, unas belles persones.

—No pot ser, fill. Los moros han fet armas contra nosaltres, y aquí no tornarán á entrar-hi fins que 'ls hajen firmat la pau.

—¡Oh! Aixó ray: firmémla.

—¿Si? ¿Ab quinhas condicions?

—Molt senzill: los riffenyos vindrán aquí á vendre las gallinas y 'ls ous, cobrarán y se 'n tornarán á casa seva.

—¿De serio?.... ¿Sabs, moro, qu' ets d' una casta molt humorística? Per tu no hi ha res més que despatxar gallinas y ous. Y 'l fort que nosaltres hem de construir en aquella altura? ¿Com queda aquest punt?

—Mira, ab aixó jo no m' hi fico. L' altre dia vaig parlar del fort á las kabilas, aconsellantlos que 'l deixin-

sin fer, y 'm van dir una infinitat de desvergonyiments y grosserias.

—Pues sense aquesta condició previa, no puch escoltar cap proposició.

—Cristíá, fes lo que 't sembli. Sols voldria demanarte dues coses.

—Quinhas?

—Primera, que en cas de que 'ls meus inferiors me faltin al respecte, 'm donguis acullida á casa teva.

—Concedit.

—Segona: que 'm deixis comprar té, café y sucre.

—¡Pero si ahir també vas comprarme!

—¡Ah! Es que ho revench. Pera entretenir los meus ocis, hi obert una botigueta de comestibles á Frajana.

—En fi.... compra lo que vulgis.

Quan lo moro ha fet lo seu fet, los dos jefes se despenen.

Inmediatament l' un y l' altre escriuen un despaig urgent pel seu superior.

Lo del cristíá conté aquestas paraules:

«A Madrid.—La cosa marxa bé. Lo germá del Sultán m' ha fet una visita molt afectuosa; proposantme la pau.»

Lo del moro diu:

«A Taflet.—Aixó va de perilla. Ara acabo d' anar á la plassa á comprar té, café y sucre.

»Demà penso tornarhi.»

FANTASTICH.

AY com avuy trobém acertada l' idea de *La Publicidad*, recullint la cajetilla del soldado.

¿Qué tenen que fer los soldats á Melilla?

Res enterament.

¡Donchs que fumin!

Ara diuhen que mentres unes kabilas volen la pau á tota costa, las altres desitjan la guerra resoltament.

Y encare afegeixen que 'ls guerreros y 'ls pacifichs arriban á las mans sovint y s' esbatussan.

Pero á mi tot aixó m' fa olor de una cosa: de romansos moriscos.

Dimars deyan que l' heroe de Sagunto havia cayut de caball.

Ignoro si 'l fet es veritat; pero cas que ho sigués, paciencia.

Si l' heroe de Sagunto cau de caball, desde que van nombrarlo general en jefe del exèrcit del Riff, son moltissims los espanyols que han cayut del burro.

Lo general Blanco, en la seva carta ha dit que lo

Acaba de publicarse

L' ALMANACH

DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERA 1894

Preu: 1 pesseta.

Se ven per tot arreu

LA SITUACIÓ DE MELILLA

Corrents... y paga 'l beure!

POBRA INDUSTRIA!

Un regalo de 'n Moret.

que importa sobre tot, es demostrar que no som un poble decadent.

Decadents, segons barrunto, no ho creguin, no 'ns ho dirán: ¿Qué? Los fruys no estém menjant del garrofer de Sagunto?

Diu un periòdich que 'l general Echagüe ha reparat á tots los oficials del exèrcit que 's troben á Melilla uns escapularis que al efecte li va entregar la reyna regent.

Y aquí 'ns tenen ja de nou en ple sistema del *dente bala!*

No obstant, jo crech que per detenir las balas no hi ha necessitat d' escapularis.

Basta 'l general Martínez Campos.

Cinquanta mil mautas necessitava 'l govern destinadas al exèrcit, y no recordantse de que á Espanya hi ha fabricants y telers de sobras, de bonas á primeras les ha contractadas á Inglaterra.

Los inglesos dirán:

—¡Y qué burros son los espanyols!.... Nosaltres els fem la trabeta en tot y ells no pensan més qu' en enriquirnos. No sols mereixen que 'ls venguem las manatas, sino alguna cosa més encare: mereixen que 'ls mantéjem.

Sembla qu' entre las tropas de Melilla s' han presentat alguns cassos de dengue.

A parlar ab franquesa no ho trobo gens extrany.

Generalment lo dengue comensa sempre ab un refredat, y á las tropas de Melilla las han deixades refredar de tal manera, que 'l dengue ha de ser la conseqüència inevitable de aquest refredament.

—A què ha quedat reduhidla la guerra de Africa! Los moros no 's mouhen del seu camp, ni 'ls espanyols del de Melilla.

Quan un penetra en lo camp de l' altre, l' avisan ab cortesia, suplicantli que 's retiri.

—Y aixó es la guerra?

No obrarian d' altra manera dos partidas de xicots que juguessin á rescat.

Ha sigut disolta la guerrilla de la mort.

—Molt ben fet—dihen que vá dir un ministre al rebre la notícia de la indicada disolució.—¿Per què dientre 's necessita la guerrilla de la mort? No formem nosaltres, per ventura, la guerrilla de la vida?

Dihen que 'l consultor àulich de Muley Araaf es un moro coix. Pero, vaja, á mi no me la pinta. Per mí 'l moro no es coix, pero 'l fà.

—Y no saben per què?

Per ferse simpàtic á Muley Sagasta. Son tan maus aquests moros!

Ara 's diu que 'l fort de Sidi-Aguariax no serà fort, sino fortí; ó millor que fortí, encare menos, serà reduecte.

Ja veurán com ab una mica més se converteix en una garita.

—Qui sab si 'ls riffenyos estan tant quiets perque se 'ls haja fet alguna concessió en l' indicat sentit!

Ja ho anirém veyst.

Lo gran què es paci-ficar.

Ficar sobre tot.

Una anècdota de Melilla.

Quan á Melilla encare 's combatia, un sargento de tiradors, cada vegada que disparava 'l Mauser, deya:—Recados á Mahoma.

De prompte una bala riffenya li fà caure 'l ros, y ell ab molta tranquilitat, se treu de la butxaca 'l casquet de campanya y segueix tirant.

—Per què 's cubreix?—li pregunta un soldat.

Y 'l sargento respón:—¿Qué no veus que ab lo vent que fà aquest pet de balas, podria costíparme?

—* * *

Aquest sargento té tot lo que 's necessita per fer la guerra al moro:

Tranquilitat y mala intenció.

Llegeixo:

«Notícies de Tánger afirman que alguns governadors del imperi marxan á la ciutat de Marruecos portant richs presents pera 'l Sultán.»

Ja no tenim vergonya si no 'ns unim á la comitiva dels pròdichs donadors.

—Preguntan qu' es lo qu' Espanya pot donar á Muley Hassán?

Lo que 's mereix: una tunyina en tota regla.

—* * *

Continuo llegint:

«Los moros del Zoco retrassan la moneda espanyola.»

Aixó ray! La qüestió es que no puguin retrassar las balas dels nostres fusells.

A Servia un capellà volia desferse de un colega y saben que vá fer? Va envenenar l' hostia que aquest últim havia de consumir durant la missa.

Pero ó 'l veneno era poch fort ó 'l capellà á qui estava destinat excessivament robust, lo fet es que va escaparse de morir.

L' ensotanat criminal ha sigut condemnat no més que á dos anys de presiri.

Temps més que suficient perque puga meditar sobre lo que ha fet, y en cas de sentir impulsos de repetirlo, convence's de la necessitat de carregar una mica més la dòssis.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Rapè Ternurb, Un Cap-vert, Maurici Bilbils, Coco, Fell, J. Coral, Un Ex-mistaire, F. Carreras P., Gramabugrilonya, Jaume Bolera, A. Pallejà, Jumera, F. de la Rosa, F. Arias, M. C. F., Ullanet republicà, Flamenco, Pepet dels Ous, V. Roig y V., E. Miquel, P. Coca, Joanet T., M. Bilbils Pata, A. Salvà y B., Jordi S. Ramón, Un capvert, Un mosquit de salte, S. Nas F., J. Pages d' Espúgas y J. Batetx: Lo qu' envian aquela setmana no fa per casa.

Ciutadà J. de Lleyda, J. Romanso, Ll. Miró y B., Tomàs Blanch, Nu de Gracia, Fruyt y C., Manel Campany y Aldrofeu, Rey Xich, J. Tomàs Mateu, J. Blanch y Negre, Rey Nano, Un Sereno, Ali Part, M. Llona, Weber, C. Ferrando y Pau Nous: Insertarem alguna cosa de lo qu' envian.

Ciutadà S. Malonda: lo qu' envia no 'ns agrada prou.—Ramón Lleí: Lo mateix li dihem á vosté.—J. Molà: La poesia es fluixeta.—Xavier Alemany: Per l' Almanach desitjant alguna cosa més propia, si pogués ser narrativa millor que doctrinal.—A. Vidal Sutera: No 'ns fa 'l pes.—E. Martí Giol: L' article no està mal; sois té un inconvenient per l' objecte á qua vosté 'l destina, y es qu' es una mica massa llarg.

—Marangí: Los versos aniràn bé si 'l final no sigués tan embolicat.—J. Aladern: La poesia està bé, pero 'ns sembla una mica massa optimista.—J. Pujadas Truch: Aprofitaré l' anècdota.—E. Riera P.: Ens agrada més la poesia llarga que 'l sonet.—Pistacho: Si sapiguis com se confecciona 'l periòdich, no trobaria estranya la nostra resposta, ni 's permetria fer una suposició tan malèvola com la que insinua al final de la seva carta.—Escamillo: Es molt fluix.—Antonet del Corral: Hem llegit tot lo que 'ns envia, y lo que no peca de incorrecte, adoleix de frivol.—J. Portas A.: La solució pot anar; l' altre poesia, no.—J. Pont y El Miraré: Aprofitaré l' anècdota.—Ros-toll: Lo que 'ns envia va bé.—J. Puig Casanyas: No està mal; però esculti 'ns podria enviar-nos un treball més extens! En l' Almanach l' espay sempre 'ns curteja.—V. Otero Prat: L' article està bastant bé.—Emili Sunyé: Miraré de aprofitarlas—Japet de l' Orga: Ara està bé.—J. Staramsa: La xarda va bé: la composició no la trobem prou propia per l' Almanach.—J. Asmarats: Lo mateix dihem respecte á la séva.—J. Aran Gaya: L' article que 'ns envia 'ns sembla haverlo llegit en algun a tre puestor los cantars no van.—Escéptic: No 'ns agrada prou.—P. C.: Va bé.—M. C. (Darnius): La noticia no té interès.—Angel Salabert: No hi veym la punta.—J. Sallentag: La composició anirà bé, si no fossen los versos 7 de la estrofa 3. y 3 de la 5., qu' estan mal accentuats.—Japet de l' Orga: Queda acceptada l' *Intima*.—J. S. (Valls): La poesia es fluix.—Capella pre-històric: L' article de aquesta setmana no té prou novedat.—E. Cabello: Molts versos hi ha en la séva poesia, pero pocas idees.—J. R.: Està bé.—Domingo Bartrina: Hem prescindit de posar res de vosté en los almanachs, deixant de considerarlo colaborador de las nostres publicacions, des de 'l moment que vosté 's va permetre pagar de la manera que sab les pocas ó moltes atencions que li haviam tingut.—Rubinat: Va molt bé: gràcies.

D' un moment al altre sortirà lo popular

ALMANACH
DE
LA CAMPANA DE GRACIA
PERA 1894

Ilustració ab abundancia.—Làminas al cromo.

Text de primera

Lo preu, com sempre 2 ralets

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

A. Lopez. Robert, impresor.—Asalto, 63.—BARCELONA

La pròxima setmana gran NÚMERO EXTRAORDINARI de
CAMPANA DE GRACIA
Vuit planas 10 céntims